Οδηγίες για τη συλλογή υλικού και τη συγγραφή των κειμένων του ψηφιακού εκθέματος

«Κλασική Αθήνα: Ταξίδι στο χρόνο και στον τόπο»

Α. Γενική περιγραφή του ψηφιακού εκθέματος:

Κλασική Αθήνα: Ταξίδι στο χρόνο και στον τόπο

Πρόκειται για ένα πανόραμα της εποχής του Περικλή και του Πελοποννησιακού Πολέμου. Διαφοροποιείται από τα συνήθη χρονολόγια (timelines) καθώς δεν έχει την κλασική μορφή μιας γραμμής του χρόνου, αλλά αποτελεί ένα ιστορικό patchwork, μια σύνθεση οπτικού και κειμενικού υλικού (φωτογραφίες, αναπαραστάσεις, αγγεία κ.λπ.). Το περιβάλλον αυτό θα δημιουργεί ένα παιχνίδι αναζήτησης για τους επισκέπτες της ενότητας, όπου με διαδραστικό τρόπο θα μπορούν να ανακαλύψουν πληροφορίες για την κλασική αρχαιότητα. Οι πληροφορίες που θα περιλαμβάνονται εδώ θα είναι σύνθετες και θα αφορούν διάφορες πτυχές της αρχαιότητας (πολιτική, κοινωνική, πολιτισμική, οικονομική ιστορία, αρχιτεκτονική, καθημερινή ζωή κ.λπ.) Στόχος αυτής της ενότητας δεν είναι να δώσει πληροφορία σε βάθος, αλλά να δημιουργήσει στον επισκέπτη την αίσθηση μιας βιωματικής προσέγγισης της ιστορίας.

Β. Δομή

Το ψηφιακό έκθεμα αποτελείται από επιμέρους θεματικές ενότητες.

Κάθε θεματική ενότητα αποτελείται από:

Εισαγωγικό κείμενο

Κυρίως κείμενα

Οπτικό υλικό συνοδευόμενο από λεζάντα

Επεξηγηματικά κείμενα (βιογραφικά, επεξηγήσεις όρων κ.λπ.)

Βιβλιογραφία

Παραθέματα – πηγές

Β1. Εισαγωγικά κείμενα

Κάθε θεματική ενότητα ξεκινά με ένα εισαγωγικό κείμενο, το οποίο περιγράφει σφαιρικά το θέμα της ενότητας. Στη συνέχεια οι θεματικές ενότητες αναλύονται με επιμέρους κείμενα (βλ. κυρίως κείμενο), τα οποία αναλύουν διάφορα ζητήματα της ενότητας. Τα εισαγωγικά κείμενα πρέπει να δίνουν με ευσύνοπτο τρόπο όλα τα βασικά χαρακτηριστικά του θέματος

και ταυτόχρονα να εμπνέουν τον χρήστη για να διερευνήσει περισσότερο το θέμα. Το μέγεθός του φτάνει τις 120-150 λέξεις.

Β2. Κυρίως κείμενο

Τα κείμενα πρέπει να είναι γραμμένα σε απλή γλώσσα, χωρίς αυτό να αποκλείει τη χρήση επιστημονικών όρων (βλ. σχετικά) Το κάθε κείμενο θα αναφέρεται σε μία και μόνο θεματική και θα επικεντρώνεται σε αυτήν.

Π.χ. θεματική: τα αίτια του Πελοποννησιακού πολέμου: εδώ θα αναφέρονται μόνο τα αίτια. Άλλες πληροφορίες (π.χ. πολιτική ζωή, προσωπικότητες της εποχής) δεν θα αναλύονται καθόλου εδώ: Θα αποτελούν θεματικές διακριτών κειμένων.

Παράπλευρες πληροφορίες, όπου κρίνονται απαραίτητες θα αποτελεί θέμα ξεχωριστών κειμένων και θα αναπτύσσονται ξεχωριστά (link σε κυρίως κείμενα ή γλωσσάρι).

Το κυρίως κείμενο θα έχει μέγεθος 120-190 λέξεις. Θα συνοδεύεται από σχετικό οπτικό υλικό (1-2 φωτογραφίες).

Β3. Κείμενα για γλωσσάρι

Μικρά κείμενα 40-50 λέξεων, όπου επεξηγείται κάποιος επιστημονικός όρος (π.χ. κτερίσματα) ή θα δίνεται ένα σύντομο βιογραφικό. Μπορούν να συνοδεύονται από φωτογραφία.

Β4. Οπτικό υλικό – λεζάντες

Κάθε αντικείμενο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως οπτικό υλικό (φωτογραφία, μακέτα, αναπαράσταση, χάρτης, κ.λπ.) θα συνοδεύεται από λεζάντα (10 λέξεις περίπ.) και πηγή προέλευσης (©).

Β5. Βιβλιογραφία

Κάθε θεματική ενότητα θα συνοδεύεται από βιβλιογραφία (δευτερογενή ή/και πρωτογενή).

Β6. Παραθέματα – πηγές

Εφόσον οι συγγραφείς κρίνουν απαραίτητο, μπορούν τα «κυρίως κείμενα» να συνοδεύονται από παραθέματα, δηλαδή αποσπάσματα από έργα της πρωτογενούς ή δευτερογενούς βιβλιογραφίας. Τα παραθέματα αυτά θα προέρχονται πάντα από μεταφρασμένα στη δημοτική έργα. Πρέπει πάντα να συνοδεύονται από τη βιβλιογραφική τους αναφορά.

Γ. Ανάλυση πληροφορίας

Ποια είναι η «κλασική περίοδος» (χρονολογία, γιατί δόθηκε αυτή η ονομασία, πώς αντιμετώπιζε η σύγχρονη επιστήμη την περίοδο του Περικλή)

Γ1. Ενότητα: Πόλη και πολίτες [Εισαγωγικό κείμενο]

Κυρίως κείμενα:

Κατηγορίες κατοίκων: πολίτες και μη πολίτες (γυναίκες, μέτοικοι, δούλοι)

Νόμος Περικλή για τους Αθηναίους πολίτες (451 π.Χ.)

Λειτουργία του πολιτεύματος

Τέχνη στην κλασική Αθήνα

Η αθηναϊκή Αγορά

Γ2. Ενότητα: Η Αθήνα του 5ου αιώνα [Εισαγωγικό κείμενο]

Κυρίως κείμενα:

Η κληρονομιά των Περσικών Πολέμων

Η θέση της Αθήνας και οι «διεθνείς σχέσεις» της εποχής

Αθηναϊκές Συμμαχίες

Από συμμαχία σε ηγεμονία [αύξηση της ισχύος των Αθηνών, μεταβολή των σχέσεων, κ.λπ.]

Θέατρο [γενικά για τη θέση του θεάτρου στη ζωή της εποχής – όχι απαριθμήσεις συγγραφέων και έργων]

Φιλοσοφία [γενικά για τη θέση της φιλοσοφίας στη ζωή της εποχής]

Γ3. Ενότητα: Σπάρτη: το αντίπαλον δέος [Εισαγωγικό κείμενο]

Κυρίως κείμενα:

Το πολίτευμα της Σπάρτης

Καθημερινή ζωή στη Σπάρτη

Σύμμαχοι και «διεθνείς σχέσεις»

Γ4. Ενότητα: Καθημερινή ζωή [Εισαγωγικό κείμενο]

Κυρίως κείμενα:

Κατοικίες

Διατροφή

Επαγγέλματα

Ψυχαγωγία

Συμπόσιο

Γ5. Ενότητα: Κύκλοι ζωής [Εισαγωγικό κείμενο]

Κυρίως κείμενα:

Η ζωή ενός άνδρα

Η ζωή της γυναίκας

Η ζωή ενός παιδιού

Μια αφήγηση όπου παρουσιάζεται ενδεικτικά ένα 24ωρο της ζωής καθημερινών ανθρώπων. Γίνονται και αναφορές στο παρελθόν τους («όταν ήμουν μικρός», «όταν παντρεύτηκα») και στο τυχόν μέλλον τους («εάν γίνει πόλεμος …»).

Γ6. Ενότητα: Σώμα και υγεία [Εισαγωγικό κείμενο]

Κυρίως κείμενα:

Απόψεις για την υγεία του σώματος

Απόψεις για την ομορφιά του σώματος

Ιατρικές γνώσεις στην αρχαία Ελλάδα (ανατομία, φάρμακα, ίαση, κ.λπ.)

Αθλητισμός

Η αισθητική γύρω από το σώμα (διακόσμηση, ενδυμασία, χτένισμα)

Γ7. Ενότητα: Το παιδί στην κλασική Αθήνα [Εισαγωγικό κείμενο]

Κυρίως κείμενα:

Η ζωή των παιδιών

Εκπαίδευση

Παιχνίδια (Ασκωλιασμός, Χυτρίνδα, κ.λπ.)

Ενηλικίωση – ζωή των νέων

Στο γυμναστήριο

Οπτικό υλικό:

Αναπαραστάσεις παιδιών στην ελληνική τέχνη

Παιχνίδια (πεσσοί, αμαξάκια, κουδουνίστρες κ.λπ.)

Γ8. Ενότητα: Πελοποννησιακός Πόλεμος [Εισαγωγικό κείμενο]

Κυρίως κείμενα:

Αίτια και αφορμές του πολέμου

Μεγάλες στιγμές του πολέμου

Πρόσωπα και πολιτικές στάσεις στα χρόνια του πολέμου

Καθημερινή ζωή σε καιρό πολέμου

Οι ελληνικές πόλεις μετά το τέλος του πολέμου

Γ9. Ενότητα: Μετά τη ζωή [Εισαγωγικό κείμενο]

Κυρίως κείμενα:

Αντιλήψεις για το θάνατο

Ταφή και κτερίσματα

Σκηνές αποχαιρετισμού (Δεξιώσεις)

Το νεκροταφείο της Αθήνας

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Οι παραπάνω τίτλοι είναι ενδεικτικοί. Οι συγγραφείς μπορούν να προτείνουν και άλλα «κυρίως κείμενα» που θεωρούν πώς συνδέονται με την ιστορική πλαισίωση της Μύρτιδος.

Επίσης να σημειωθεί ότι οι θεματικές ενότητες δεν είναι αριθμημένες ιεραρχικά, ούτε και θα υπάρχει άλλωστε η πρόθεση μιας παρουσίασης οργανωμένης ιεραρχικά.